

Mottagare
FörsvarsdepartementetVår handläggare
Carl-Peter Hedin 010-44 45 050Er handläggare
Maria Pereswetoff-MorathEr föregående datum
2023-01-04Er beteckning
Fö2023/00074

Fortifikationsverkets yttrande över betänkandet *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap* (SOU 2022:5)

Inledning

Fortifikationsverket lämnar härmed yttrande över betänkandet *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap* (SOU 2022:5).

Yttrande

Fortifikationsverket anser att bedömningarna och förslagen som presenteras i betänkandet i sin helhet är välgenomtänkta och högaktuella att implementera givet omvärldsläget.

Nedan redovisas några övergripande kommentarer och därefter några specifika synpunkter på delar av utredningen.

Övergripande synpunkter

Fortifikationsverket anser att man bör överväga att ställa krav på att företag m.fl. som bedriver samhällsviktig verksamhet ska ha tillgång till skyddsrum i sina egna lokaler, liknande hur det fungerar i Finland.

Fortifikationsverket anser att det inte är lämpligt att skyddsrum avsedda för allmänheten är förlagda inom eller i anslutning till ytor där det bedrivs säkerhetskänslig verksamhet. Befintliga skyddsrum som är förlagda på detta vis bör utifrån Sveriges säkerhet ersättas av nybyggda skyddsrum på annan plats.

Fortifikationsverket delar utredningens förslag att ansvaret för kontrollverksamheten ska överföras till länsstyrelserna och att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska fortsätta med att utbilda och certifiera skyddsrumssakkunniga samt få meddela föreskrifter om certifieringen och kvalifikationskrav.

Fortifikationsverket anser att MSB bör föra en nära dialog med Fortifikationsverket när det gäller en utökad nybyggnation av skyddsrum eller skyddade utrymmen. Fortifikationsverket kan bistå med expertkunskap både när det gäller konstruktionen av det fysiska skyddet och val av skyddsprodukter. Fortifikationsverket kan även vara behjälplig med expertkunskap när det gäller krav på skydd för befintliga skyddade utrymmen och hur förstärkningsåtgärder kan åstadkommas.

Specifika kommentarer

"Nyproduktion av Skyddsrum" (s.23)

Fortifikationsverket anser att man i samband med nyproduktion av skyddsrumspplatser bör placera dessa under mark, i syfte att stärka det fysiska skyddet. Förslagsvis bör de placeras i källarutrymmen och inte som varit vanligt tidigare i bottenplan av en huskropp.

"Nödvändiga skyddsrumsåtgärder bör i ett första skede fokuseras till storstäderna och andra utsatta områden" (s.176)

Fortifikationsverket anser att tanken om att inledningsvis fokusera utbyggnationen av skyddsrum till storstäderna är korrekt, men man bör inte underskatta behovet av att befolkningen även i andra delar av landet också har tillgång till ett skyddsrum i nära anslutning till sin bostad. Kriget i Ukraina har visat att även civila mål, på vitt skilda platser, kan bli föremål för angrepp.

Beslut

Beslut om yttrandet har fattats av generaldirektör Maria Bredberg Pettersson efter föredragning av verksamhetskontroller Carl-Peter Hedin. Chefen ledningsstaben Magnus Önnestig, chefen för projektavdelningen Ulf Håkansson, utvecklingsdirektören Jan Kinnander och chefsjurist Caroline Reuterskiöld Wall har också deltagit i den slutliga handläggningen.

Maria Bredberg Pettersson
Generaldirektör